

Græsmarker, græsmarkspleje og græsningsstrategier herunder holistisk afgræsning

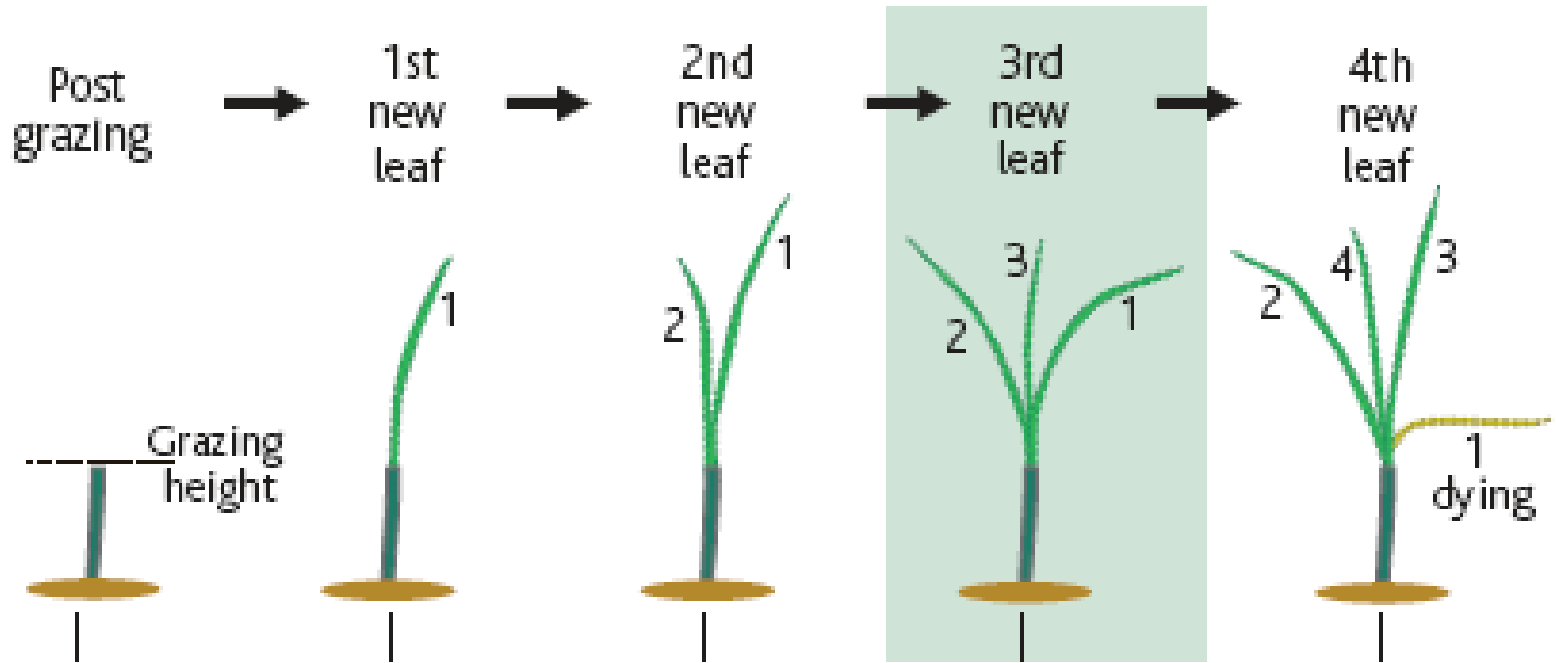
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

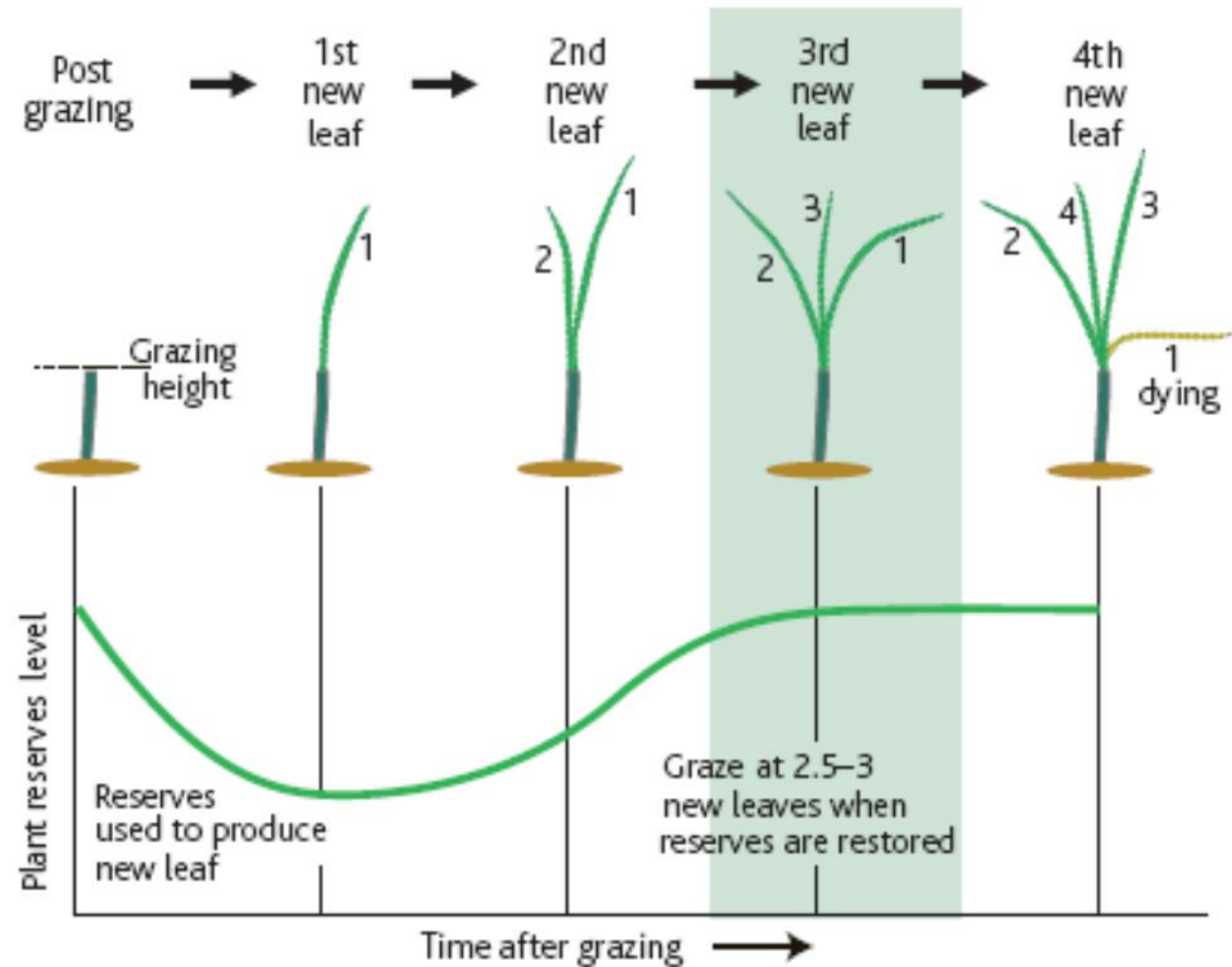
Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

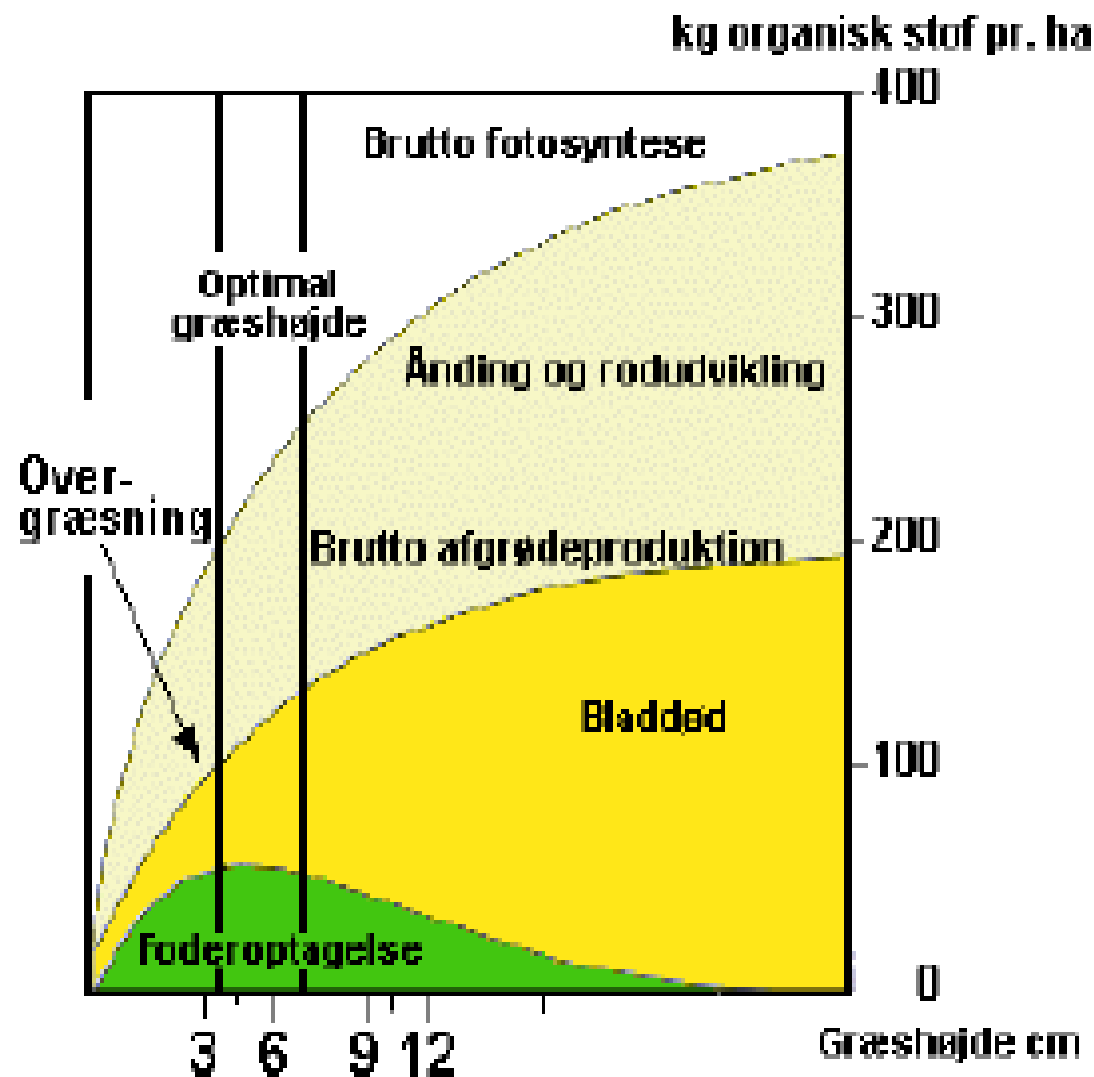
Hvordan gror græs

Hvordan græs gror

- Græs ikke for tidligt
- Eller for kort
- Tilpas belægningsgraden

Figur 1. Principskitse, der viser hvor foderoptagelsen er størst i en tæt græsmark ved afgræsning med m alkekøer - men også hvad der sker med Bruttoafgrødeproduktionen ved overgræsning.

Optimal Quality

Moderate Quality

Poor Quality

Under 1 kg ts.

1,1 kg ts.

Over 1,2

Intet er så forskelligt som forholdene:

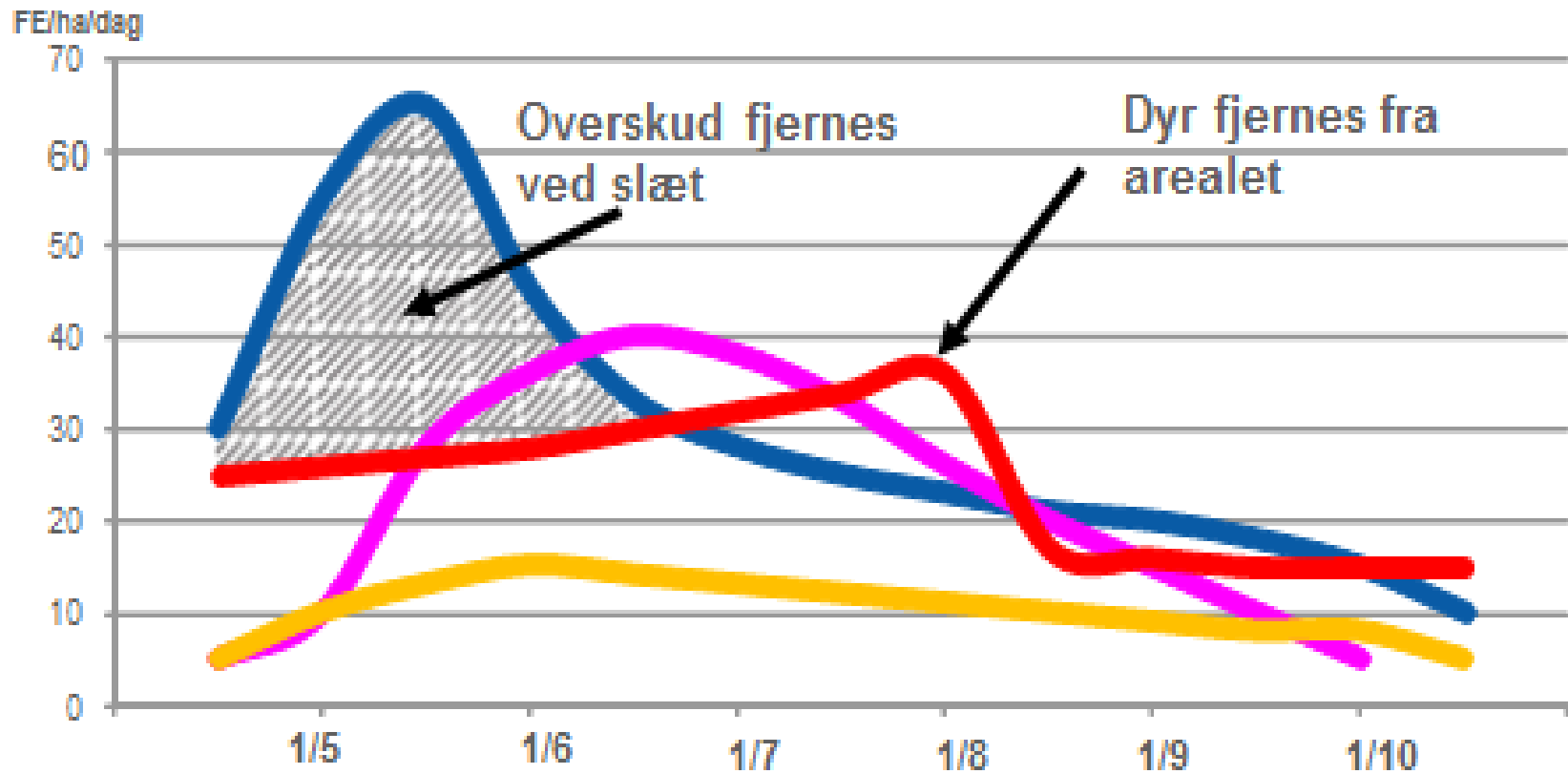
Marginal jord

Intensive forhold

Forskellige typer af græsarealer

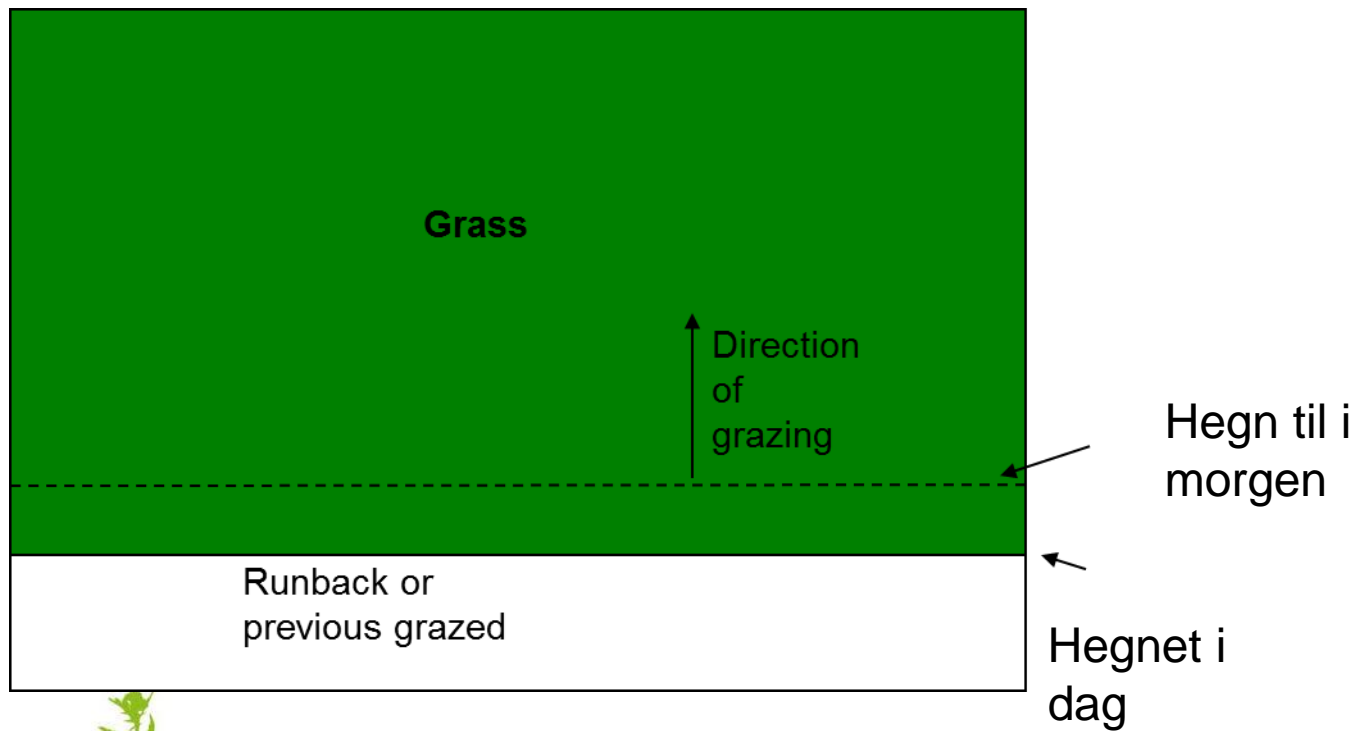
- God omdriftsareal, kløvergræs, ca. 5800 FE / ha
- God permanent græsareal, kløvergræs, ca. 3900 FE / ha
- Permanent græsareal, 100 pct. afgræsning, MVJ-ordning
- Foderbehov (10 får med lam)

Størrelse af folden

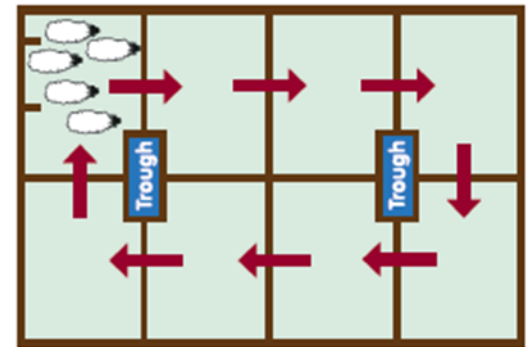
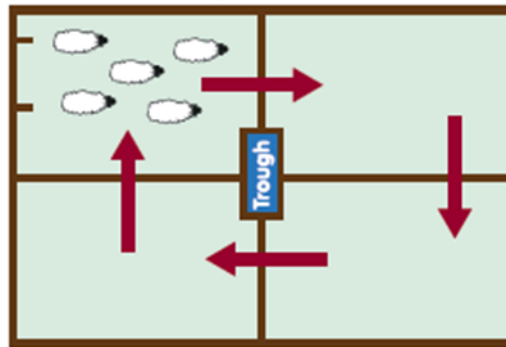
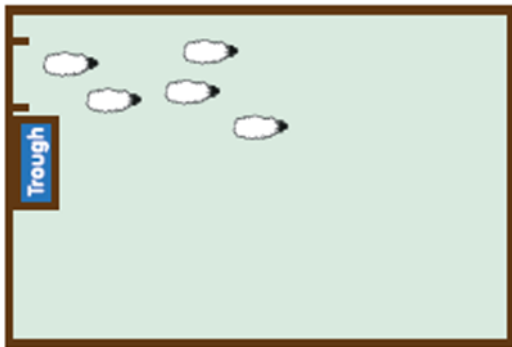
- Eks. 10 moderfår med lam.
 - Væksten på omdriftsarealer er før Skt. Hans ca. 50-60 fe pr. ha. pr. dag. 10-12 moderfår med lam
 - Væksten på omdriftsarealer efter Skt. Hans ca. 30-45 fe pr. ha pr. dag. 8-10 moderfår med lam
 - Væksten i efter året falder til 5-10 fe i oktober-november. 3-6 moderfår uden lam

Stribe græsning

Afgræsnings strategi

- Der behøver ikke kun være 1 fold
- Jo flere jo bedre

Strategi for foldskifte

- Der skal være 21 dage mellem dyrene kommer tilbage til samme fold. I starten af året færre dage.
- Ved 4 folde skiftes hver 5-7. dag
- Ved 8 folde skiftes hver 3-5. dag.
- Halvdelen af foldene slættes 1. slæt, resten skiftes, så de bliver slættet mindst 1 gang. Folden kan afpudses når dyrene forlader folden

Betydningen af flere folde

- Mindre krav til management
- System i afgræsningen
- Sanering mod parasitter
- Højere udbytter
- Minimum 4 folde, helst 6-8 folde.
- Lære at sætte dyrene på det græs de kan li'

Typer af afpudsere

- Den lette type
 - 15-20.000 kr.
- Begrænset kapacitet og dårlig spredning, når græsset er fugtigt

- Den tunge type (mulch)
 - 25-55.000 kr.
 - De kan alt

Holistisk afgræsning

- 4 uger mellem dyrene kommer på samme fold
- Højt græs hvor kun blade og spidserne græsses.
- Kort tid i hver fold 2-4 dage
- Hvis væksten går i stå afpudses og efterlades materialet på marken. Dog efterlades så høj stub som muligt.

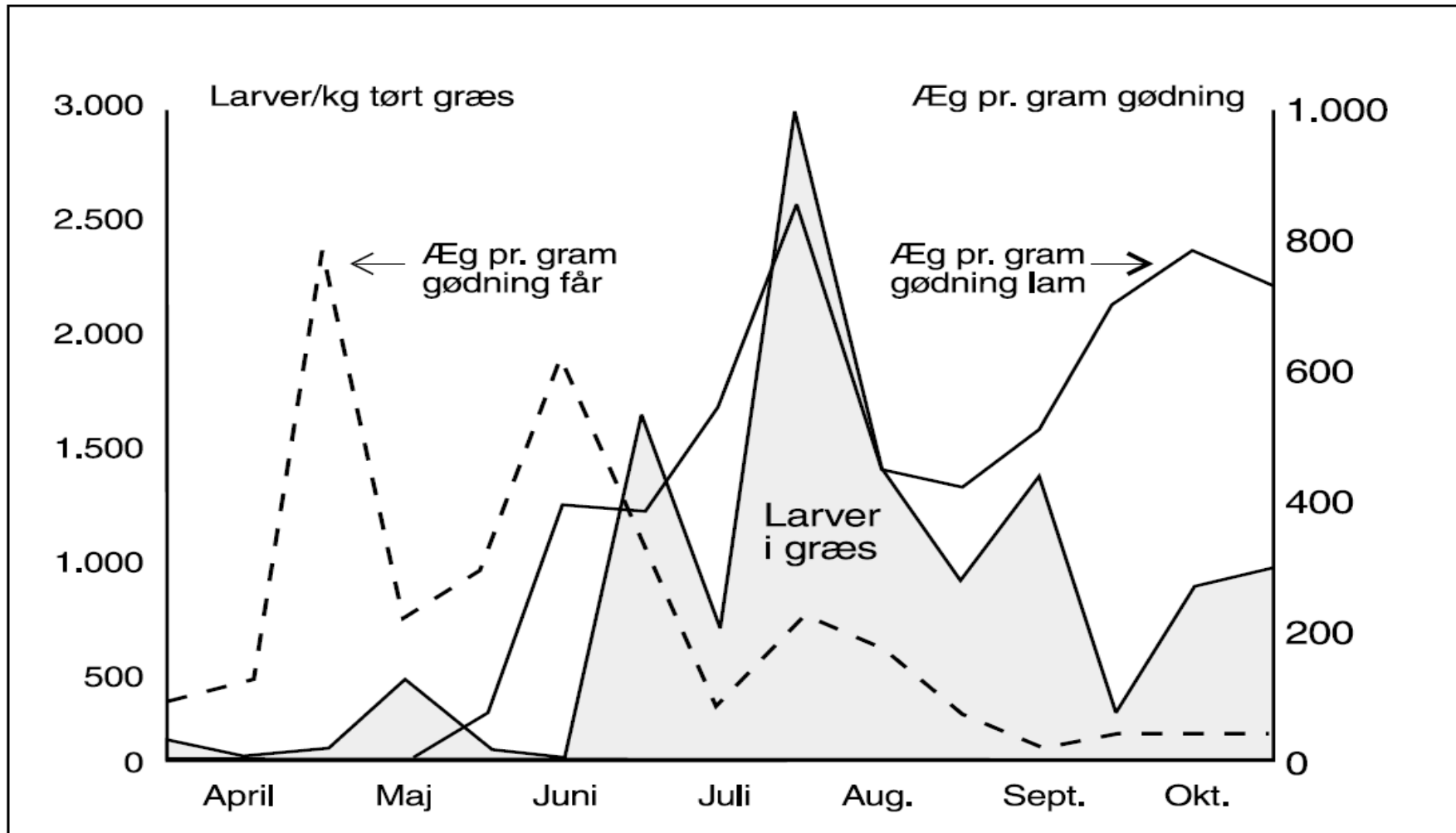
Film

- *<https://www.youtube.com/watch?v=xt3lFmT5wpk>*

Pasning af dyr

- Tilse dyrene dagligt på græsfoldene
- Kontrollere:
 - At de har adgang til frisk vand
 - Adgang til foder
 - Adgang til mineraler
 - Er der noget i vejen med dyrene

Udvikling af løbetarmorm i græsmarken

Mangelsygdomme

- Når fårene bliver tildelt 10 g mineral pr. dag dækket ind.
- Dog 15g mineral og evt. ekstra vitaminer de sidste 6 uger inden læmning og 20 g efter læmning.
- På moser, heder og vådt stærkt efterårsgræs kan give Cu og Co mangel.
- Når vommen ikke fungerer B-vitaminmangel Co mangel

Udfordringer ved afgræsning på ved. græs og natur arealer

Pleje af græs og naturarealer

- Kende arealets udbytte!
- Pleje af græs kræver dyr nok til at holde græsset nede
- Reduktion af dyr i juli når produktionen går ned.
- Foldsifte på naturarealer?
- Sam græsning på naturarealer en overset mulighed?

Vedvarende græs på enge og overdrev.

- Svære at lægge om og nogle må ikke lægges om.
- Ved oversvømmelse af arealet reduceres græsserne og kløver, stiller krav til græsblandingen.
- Sam græsning en overset mulighed?